

Štamp. i naklada:
Tiskara JOS. KRMPOTIĆ u Puli.
Odgovorni urednik: Josip Hain u Puli
Uredništvo se nalazi u Siskanjoj
ulici 24.

Cijena lista:
za godinu K 10
za mjesec 3
za tjedan 8
Uzdati 50 x 4 mm visok 18 cm dug prosto.

izlazi u Puli, svaki dan u 5 sati ujutro.

Dugo očekivani ruski napadaji započeli.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 5. lipnja (D. u.) Službeno se javlja:
Rusko bojište.

Napadaj ruskih navalnih vojska, koji se je od ruske strane već duže vremena iščekivao, je započeo. Na čitavoj se je fronti, između Pruta i Sira kod Kolkyja, razmahala velika bitka. Kod Okne bija se ljuti boj za posjed naših najprednjih položaja. Na sjeverozapadu od Tarnopolja uspjelo neprijatelju da prođe za čas na počinim mjestima u naše jarke. Protunavalom smo ga opet iz njih protjerali. Na jednoj su se i na jugovoj strani Kozlova, na zapadu od Tarnopolja, italovskir ruski napadaji pred našim zaprekama, a kod Novog Aleksinca i na sjeverozapadu od Dubna već u našoj pušcanjoj vatri. Također kod Sapanova i blizu Olike su u toku žestoki bojevi. Jugoistočno smo od Lucka oborili neprijateljsko lijetalo.

Talijanski bojište.

U prostoru zapadno od doline rijeke Astico je su jučer borbe općenito slabije. Južno od Astico uspjelo je naše čete jako uporište, koje su suzbile mnogo talijanskih pokušaja, koji su ih htjeli opet osvojiti. Na istoku od doline rijeke Astico uzela je juršim naša bojna skupina na rječnom istočno od Arsiere također Monte Panonchio (na istoku od Monte Barco) te obvladava sada dolinu Val Canaglia.

Protiv naše fronte na jugu od pograničnog četa upravo je neprijatelj ponovno nekoliko napadaja, koji su bili svi suzbijeni.

Na primorskoj fronti pucalo je neprijateljsko topništvo više nego li obično. U doberodskom su srezu nastupila također neprijateljska pješadijska odjela, ali smo s njihovim provalama bili hitro gotovi.

Jugoistočno bojište.

Mir.
Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 5. lipnja (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Novi engleski napadaj protiv položaja, što su ih izgubili na Jugoistoku od Yperna, skratio se je u našoj topovskoj vatri. Isto tako se je izjalovio slabšani francuski napadaj kod Prunaya u Šampanji. Na zapadnoj je obali Moze pucalo naše topništvo s dobrim uspjehom na neprijateljske baterije i opkone izgradnje. Francuska pješadija, koja je kušala na zapadu od ceste Haucourt-Esnes da prodr pred naših jaraka, bila je suzbijena. Na desnoj obali ogrorčena bitka između župe Caillette i Damioupa traje dalje nemanjenom žestotom. Neprijatelj je kušao, da nam osujeći uspjeh, što smo ih postigli zadnjih dana upotrebom velikih sila. Svi su francuski napadaji bili hametom suzbijeni s vrlo teškim neprijateljskim gubicima. Njemačke su ophodnje prodrle u neprijateljske položaje na Yseri, sjeverno od Arrasa, istočno od Alberta i kod Altircha, dovele su sobom 73 neranjena zarobljenika i zaplijenile bacalo mina.

Istočno i balkansko bojište.

Ništa nova.

Kroz mjesec svibanj bile su borbe naših četa ljeta vrlo uspješne. Neprijatelj je izgubio 47 lijetala, a Nijemci 16.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 5. lipnja (D. u.) Glavni stan javlja:

Kaukasko bojište.

Na centru smo potukli ponovim provalama protiv istoku lijevo neprijateljsko krilo, te se danas nalazimo na 40 kilometara od starih svojih položaja. Svi neprijateljski pokušaji, da si uzmak zaštite, ili da osvoje svoje prijašnje položaje, bili su suzbijeni bodovima s teš im gubicima za neprijatelja.

BRZOJAVI.

Rat.

Pred Solunom.

Solun, 5. (D. u.) Reuter. Alijanci su zaposjeli brojavne urede i glavnu carinarnu, te su poduzeli sve mjere opreznosti, da predusretu mogućem opiranju. Zapojevdnici su oružnika i policije bili skinuti sa njihovih službe. Nad gradom je proglašeno opasno stanje.

Francuzi su zaposjeli Zante.

Budimpešta, 3. Prema vijestima iz Atene, zaposjeli su Francuzi grčki otok Zante i dva manja grčka otoka kao što i peloponeške luke Gidnon i Atakolo.

Dvije su engleske torpedovke pucale na grčkom otoku Skiros se nalazeće grčke čete, što brane obalu te su ubile 4 grčka vojnika, a 5 su teško ranile. Ostalo je ubijenih i šest grčkih ribara.

Razdioba ostataka crnogorske vojske.

Lugano, 3. Prema vijestima iz Rima izvršteno bijaše u srpsku vojsku 15.000 crnogorskih vojnika, koji su primili srpsko podanništvo. 20.000 Crnogoraca, koji nisu htjeli preći k Srbima, poslali su u Rusiju, da ih uvrsti u rusku vojsku. Sve su srpske čete ostavile Krf; srpska će vlada prenijeti svoje sjedište u Solun.

Bitka pred danskom obalom.

Churchillova izjava.

London, 5. (D. u.) Reuterov ured objelodanuje Churchillovu izjavu, koja se temelji na izvještaju engleskog admiralteta i gdje Churchill te kaže slijedeće: Posljednjom pomorskom bitkom nije se ništa promijenilo razmjer engleske nadmoći. I da je bilo nemoguće prisiliti njemačko glavno brodovlje da se upusti u borbu ipak su posljedice, do kojih se je došlo, od najvećeg za naša. Na jednoj su se i drugoj strani nalazile međusobno u boju sve razine vrsti brodova. Mi znamo da nas ne može očekivati nikakovo iznenađenje. Može se označiti točno mjeru neprijateljske snage, te je sada odstranjena i posljednja bojazan o njegovoj d-finitivnoj podređenosti. Proučuje li se ta bitka, to se iz nje razabire da je ona bila odlučni korak, da dostignemo posvećenjima pobjedu.

Wolfow uređ primjećuje na to: Za Churchilla je dakle najveći dokaz nadmoći biti poraženim!

Engleski kralj o bitci i o mornarici.

London, 5. (D. u.) U odgovoru na brzojavno admirala Jellicoa, kojom mu taj čestita na rođendanu, veli kralj, kako je on duboko ganut poslanstvom, koje je k njemu došlo na dan iza bitke. Bitka je pokazala ponovno sjajnu hrabrost časnika i momčadi. Da on žaluje nad gubitkom, irabriti mornara, ali da žaluje još više, što je bilo njemačkom brodovlju visokog mogaće uslijed maglovitog vremena, da izbjegne svim posljedica sukoba, kojega si je po češće opetovanjima uvijek željelo, ali kojemu nije njemačko brodovlje bilo ni malo sklonu čim mu se pružila prilika da se bori. I ako nam je neprijateljski uzmak odmah po otvorenju sveopće bitke, oduzelo mogućnost, da izvjestimo odlučnu bitku, ipak događaji jačaju i opravdavaju kraljevo pouzdanje u valjanost i u djelatnu vrijednost mornarica.

Njemački opis bitke.

Berlin, 5. (D. u.) O razviku se pomorske bitke pred Skager-Rakom saopćuje sa dobro upućenog mjesta: Njemačke su bojne sil visokog mora bile provalile, da izazovu napokon u boj englesko brodovlje. Neprijatelj je bio opazen 31. svibnja u 4 sata i pol na 70 morskih milja pred Skager-Rakom najprvo u jakosti od 4 malenih krstaša razreda „Calliope“. Naši su se krstaši dali odmah na potjeru za neprijatelje, koji je odjurio najvećom parom prema sjeveru. U 5 sati i 20 časaka opazili su naši krstaši na zapadnoj strani dva neprijateljska reda, koja su se sastojala od 6 neprijateljskih krstarica i od već-g broja manjih krstaša. Neprijatelj se je razvijao prema jugu, a naši su mu se krstaši približili na 16,3 kilometara po prilici te su otvorili vrlo uspješnu vatra u smjerima od juga do jugoistoka. Tekom te borbe su bila u lištena 2 engleska linijska krstaša i jedan razarač. Po poslatoj se je boju pojavilo na sjevernoj neprijateljskoj strani 5 brodova raz-

reda „Queen Elisabeth“. Odmah se je na to upustio u boj veliki njemački linijski brod, a neprijatelj je krenuo hitro prema sjeveru i onih pet se je brodova razreda „Queen Elisabeth“ priključilo do engleskih linijskih krstarica. Neprijatelj je kušao da najhitrom vožnjom izbjegne uklanjajući se našoj izvazredno uspješnoj vatri i da zajedno opkoli naše krilo. Naše je brodovlje slijedilo neprijateljske kretanje najvećom brzinom. Razvojem ove borbe su bili uništeni jedan krstaš Achillesovog ili Shannonovog razreda i 2 razarača. Najstražnja skupina naših linijskih brodova nije mogla u taj mah da stupi u borbu radi svojeg zaostalog položaja napram neprijatelju. Malo za tim pojavilo se na sjeveru opet preko 20 neprijateljskih linijskih brodova novog i najnovijeg gradjenog sustava. Pošto je rt našeg bojnog reda dospio za čas srijed dvostrane vatre, to smo prebacili liniju u pravcu prema papa zapa, u te su bile istodobno odaslane flotile torpednjača, da navale na neprijatelja, te su navalivale istim poletom i vidljivim uspjehom do tri puta zastopce. U tom je razmaku borbe bio oštećen veliki engleski linijski brod, a čitavi je niz drugih još morao zadobiti teških šteta.

Podnevna je borba protiv engleske nadmoći potrajala do tame. U njoj je sudjelovalo, ne računajući mnogo lagljih bojnih sila, najmanje 25 velikih linijskih brodova, 6 engleskih bojnih krstarica, najmanje 4 oklopljena krstaša, 6 drugih linijskih brodova i 5 malenih oklopljenih krstaša.

Nastupom tame preše su naša flotilja na noćnu navalu protiv neprijatelja. Tekom noći odigrali su se bojevi krstarica i mnogobrojni napadaji torpednjača. U toj su borbi bili uništeni jedan linijski krstaš, jedan krstaš razreda Achilles ili Somon i najmanje 10 neprijateljskih razarača, od kojih ih je potopio sam četni brod našeg brodovlja visokog mora Sestorica, a među njima dva posve nova velika razarača „Turbo-lent“ i „Tipperary“.

Brodovlje starijih engleskih linijskih brodova, koje je bilo priteklo s juga, dospjelo je na bojište tek u jutro. I lipnja kada je bila bitka već svršena, te se je vratilo, a da se nije ni malo sudjelovalo, a dapače ni samo vidjelo velikih brodova.

Švedsko priznanje njemačkoj pomorskoj pobjedi.

Stockholm, 4. „Aftonblad“ piše slijedeće o službenom njemačkom izvješću: Dosađeno izvješće njemačkog admiralteta pokazalo se u uvijek pouzdanima. i rema istima pretrpjelo je englesko brodovlje, zbija katastrofalnog poraz. Neograničena vlast Engleske na moru postala je sada vrlo sumnjivom. Takve ogromne gubitke kao što ih imalo sada englesko brodovlje, pretrpjelo je samo rusko brodovlje kod Čušime. Tada se je išlo samo za iznenađenje manje vrijedne ruske flote, dok su se sada sukobila najjača brodovlja svijeta. Moralni je utisak njemačke pobjede silan. Nema sumnje, da na narod u Engleskoj morala vijest o toj pobjedi silno uništavaju djelovati.

„Oftontindingen“ javlja iz Göteborga, da je tamojni parobrod „Balder“, koji se je danas povratio, bio očevidac velike pomorske bitke u Sjevernom moru. Kapetan pripovijeda, kako su veliki brodovi stupili s objiju strana u akciju, kod česa su Englezi bili brojem jači. Postije bitke je „Balder“ sudjelovao kod spasavanja.

Njemačka.

Njemački car u Wilhelmshafenu.

Berlin, 5. (D. u.) Sinoć je otputovao car u Wilhelmshafen.

Balkan.

Napadaji na grčku vladu.

Atene, 2. Venizelovo novinstvo ne prestaje napadati vladu, veleći, da je znala za bugarsku invaziju. „Patris“ označuje pravačnu utvrde Rupel Bugarima i Nijemcima kao tešku političku pogriješku i „narodnim žolionom“. Četvrti satk je mora smatrati brigu grčke vlade za Nijemcem i Bugare neprijateljskim činom. Mes-sager d'Atiena“ dapače i prijeli. On ističe, da Francuska i Engleska, obje velesile, koje su potpisale i „odstup jonskih otoka Grčkoj kao slojebodnoj, konstitucionalnoj državi, neće još uvijek svoje čete na grčkom tu, te da neće mirno ge-

dati kršenja odredbi gornjeg ugovora. „Kairi“ piše, da je kabinet odlučio podati u komori izvjavu o zaposjednuću utvrde Rupel, te da će plati za povjerenje.

Na sve groznije i draškjanja ostaje javno mnijenje prilično hladno. I vlada računa na odobrenje komore. Međutim tjeraju neki macedonski zastupnici, prijatelji četvornog saveza, živu agitaciju. Oni zajhtjavaju obzir na napredovanje Nijemaca i Bugara kojež njih saviz komore te temeljito raspravljanje, koje ih, kako se oni nadaju, svršiti po vladu neugodnim glasanjem i odstupom Skludisa.

Odgodjene bijašu voljeće svečanosti, što su se imale vršiti na krajnje rođendan u kirost obitelji opozvanih vojnika.

Trgovacki ugovor među Rumunjskom i Turskom.

Amsterdam, 4. „Timesu“ izvjavljaju, da će se u najkraće vrijeme sklopiti trgovacki ugovor među Rumunjskom i Turskom. Rumunjska će dobiti turski duhan te će zato izaviti petrolej, benzin i žito.

Događaji na moru.

London, 5. (D. u.) Lloyd javlja iz Genova: Bio je potopljen talijanski parobrod „Mar Terso“.

London, 5. (D. u.) Bili su potopljeni parobrodi „Dewland“ (1993 t) i „Salmonpoll“ (4000 t). Bila su oba neoboruzana.

Neprijateljski ratni izvještaji. Rusija.

Petrograd, 2. Službeni izvještaj od 1. lipnja:

Zapadna fronta.

Na cijeloj fronti topovski dvoboj i puščana vatra. Dva su naša jata lijetala izvršili polete nad točkama za neprijateljskim linijama. Jedno je od tih jata od 6 lijetala bombardiralo okolicu utvrde Soly, sjeverozapadno Smorgona. Drugo jato, sastojelo se 14 lijetala, je bacalo bombe na koloniju dvor Maneviti na željeznicu Kovel-Sarny. Kod prvog je poleta bilo izbačenih 48, a kod drugoga 60 taneta. Usprkos žestokom opstrjelivanju neprijateljskog topništva, vratile se naša lijetala posve neosteaćena.

Crno more.

Jedna je naša podmornica potopila za vrijeme jednog križarenja pet jedrenjaka. Jedna je dovela sa sobom u Sebastopol, jedan je hidroplan podmornicu bezuspješno napao.

Kaukaska fronta.

Znate ruske bojne sila napale su u noći od 30. svibnja u smjeri Bairbut tri puta jedno naš odsjek. Uslijed koncentrične vatre naše pješadije moradoše ali uzaknuti, istodobno su jake neprijateljske sila pokušale ofenzivnu namjerom da opkole naš pomaknuti položaj kod Mamahata. Napustili smo Mamahatun, nakon što smo razrušili most. Odbili smo vatrom ofenzivnu neprijateljsku pješadiju i konjanštva u smjeri Diar-bekir.

Domaće Vijesti.

Kod odvijenog kotarskog suda uvedeni su stari uređovni satovi i to od 8-11 3-6 post. podne.

Iz Banovine.

Novi Medoviova silka. Slikar Celestin Medović, koji od početka rata boravi u Kuni na poluotoku Pelješcu, izradio je za župnu crkvu u Vranjicu nekrasnu sliku „Gospoje od Karmela“. Gospa stoji na oblacima opkoljena anđelima. Ispod je oblak duša u čistilištu. Na desnoj strani ispod tih duša veliki mistik i asketa Sv. Franje, kao u ekstazi jednom rukom kazuje na duše, a drugom na Mariju, veleći: „Ako hoćete, da im pomognete, obratite se k Mariji“. S druge strane stoji Sv. Ante. I on jednom rukom kazuje na Mariju, a drugom na kup vjernika s lijeve svoje strane veleći: „A ove, o Marijo? Ne zapusti ni njih!“ Vrlo je lijepa koncepcija.

Deveti „Dječji dan“. Udruga učiteljica, sekcija „za našu djecu“ priradila je dne 3. i 4. t. m. pod pokroviteljstvom preuzvišenoga gosp. bana dr. Ivana baruna Skerleca, svoj IX. dječji dan.

Iz Dalmacije.

Novi legitimacijski u Zadru. Zadarski „Narodni List“ donosi: Jučer su, zajedno s iskaznicama za kruh i slador, podijeljene i nove legitimacije, koje su opet u samom talijanskom jeziku! Ove iskaznice izdaje aprovizacijski odbor, u kojemu ima ili bi bar imalo da bude i Hrvata. Namijenjene su gradjanstvu, u kojemu je također velik dio Hrvata. I ipak one su samo — talijanske! Gdje je u pravdomost, gdje razboritost, na koncu gdje je — taklika? Ovim smo se pitanjem već više puta bavili, uvijek utaman; ne ćemo više.

Svakovrstne pisarničke potrepštine za urede, trgovce i privatnike
dobiva se u papirnici Jos. Krmpotić u Puli.

